Ч. 134. Львів, субота 5. серпня 1922. Почтову належність оплачено гуртом. Рік I.

ГРОМАДСЬКИЙ ВІСТНИК

Виходить о годині 7. рано.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно в праю 1500 М. ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 дол., Франції, Голяндії, Бельгії 10 фр. фр., Італії 10 лірів, Швайцарії 5 фр. шв., Німеччині 100 марок, Чехословаччині 30 корон ч., Болгарії 60 левів, Румунії 50 лей, Австрії 3000 корон. Зміна адреси 100 марок польських.

ОГОЛОШЕННЯ: Рядок дрібного друку або його місце в рубриці „Оголошення" 100 М., в „Напісланім", в „Оповістках" і некрольоги 200 М. Між новинками і в редакційній части 300 М., на першій стороні 400 М. За дрібні оголошення 30 М від слова: товстим друком подвійно. В неділі і свята 50% дорозче.

Один прим. 60 Мкп.

РЕДАКЦІЯ, АДМІНІСТРАЦІЯ й ЕКСПЕДИЦІЯ: ЛЬВІВ, РИНОК ч. 10

Львів, 4. серпня 1922.

„Терня — в мозок".

Пробудження війною звірячих інстинктів розвивалося, росло й поширювалося з кождим роком. Вже на початку війни звірскість виявилася таким нпр. садизмом, як щибенична діяльність майора Загурского в Синевідську. Згодом цей гн звірів у людськім тілі набрав нового розмаху, а в рр. 1919—1920 дійшов до свого апогея. Хижі гієни офіціяльно розносили пошести і бациллі цеї ганьби нашого століття. Щоби оправдати свої ганебні, нелюдські вчинки, вони запрягли у свою службу морально здичілу пресу, а ця знову з питомою собі пристрастю і етичним знечуленням не тільки наперед оправдувала ті осоружні вчинки, але й осяяла їх ореолем „патріотичности".

Коли пригадаємо собі два перші роки після покінчення світової війни, коли згадаємо, стільки отруюючої жовчі, ненависти, якогось садистичного різництва проповідувалося на сторінках львівської преси, коли зазвенять нам в ухах божевільні кличі, що з Українцями треба поступати по зразку крівавого Яреми Вишневецького — то багато зявищ дня найде своє вияснення. Те безнастанне юдження тровлення продовжується до нинішнього дня, головно у відношенню до української інтелігенції. От вчорашній „поступовий" „Курєр львовскі" в статті „Українці організують саботаж" з інквізиторським розмахом накликує нове лихо на українську інтелігенцію. Мовляв, треба вбити терня в мозок, себто в інтелігентську частину нашого національного організму. Инші львівські органи не ведуть пропаганди на так „обмеженій" основі. Вони її поширюють на цілий організм.

Европейцеви, котрий поставив би собі метою через якийсь час пильно вчитуватися у львівську пресу, отворилися би очі на багато зявищ, які для нього не можуть бути зрозумілими. Мабуть ніде не має стільки пресових органів, які в так легкій формі давали би товчок до злочинства, які так послідовно збуджувалиб злочинні інстинкти, як у Львові. Більша половина тої преси має лубочний характер і займається описом грабунків, нападів, розбоїв, сексуальних звірств, ганебних вчинків, убийств, шахрайств і т. п. Вона не тільки вповні використовує свій терен, але й пильно стежить за подібними проявами в цілій Европі та спішно приноровлює своїй публиці крикливий різницький пир. При тім послугується спеціяльною методою, а саме всіми силами намагається не проминути нагоди, аби не збудити ненависти й відрази до инших національностей, а головно Українців. Недавно читали ми, що якісь два особняки займаються шпигунством. Розуміється, це мусить бути один Жид, а другий Українець, бо називається Тимніцкі. Тимчасом цей Тимніцкі є справедливим Поляком, до того ще й з Кракова. Якийсь польський жандарм знасилував інтелігентну дівчину. Ціла польська преса кричить, що він „Русін". Але за кілька днів цей жандарм дістає оправдання на сторінках „Вєк-у нов-ого", одначе без зазначення його походження. Поминаємо вже те, що Українець хіба не може служити в польській жандармерії. І так без кінця.

На такім морально болотянім підкладі святкує свій тріюмф суспільна гієна.

Вбивання терня в мозок, до чого тужать „людові" письмаки, треває вже надто довго і не заходить небезпека припинення цеї „культурної" місії. Одним із ярких зразків цеї роботи є й недавний напад на левандівську читальню. Підгодовані моральною справою львівської преси апаші кидаються з ножами й багнетами на спокійних людей, котрі у власній домівці відбувають проби хору. Невинна культурна праця доводить до скажености вихованих в дусі ненависти до українства осібняків і втискає їм в руки ножівницьку зброю. А діється це на передмістю Львова, в центрі, де безпека життя й майна з природи річи мусить мати кращу охорону. Напад не відбивається навіть на підкладі жажди грабунку, тільки є вицвітом пропаганди ненависти, посіву постійного й безкарного юдження.

Заохочуючи до зміцнення терору, до вбивання терня в український мозок (теж благородна інквізіція!), „Курєр львовскі" пише: „Чим дальше від міст, від комунікаційних артерій, отже чим більше суцільною і неконтрольованою масою сидить український селянин, тим рідше вибухають акти балканської чи січової (?!) політики." Чи можна краще уоснувати нами сказане? Так є, чим дальше від міст, які є під впливом „Курєра львовск-ого" і инших розсадників культури, чим дальше від цих в більшій частині чужих українському народови „цивілізаційних" осередків, чим менше контролі і здичавілого сівбою шовінізму елементів, тим менше балканщини.

„Курєр львовскі" зробить велику прислугу своїй суспільности, коли замісць божевільного маячення, як в останньому числі, посвятиться проповідництву вирозумілости, справедливости, права, закону, коли буде звертати увагу на таку балканщину, зглядно на такі прояви звиродніння і здичіння, як це діється на Левандівці. Виповідження війни з боку „Курієр-а львовск-ого" апашівським „героям" і суспільним злочинцям буде найкращим післанництвом, котре може спричинити припиненням балканських актів.

По той бік добра і зла.

IV. Жиди і Україна.

Жиди в був. Росії, — Жиди проти У. Н. Р. — Недостача притягаючої сили. — Інтернаціонал й інтернаціональна нація. — Перспектива в майбутнє. — Ленін і Україна.

Жидівське питання на Україні належить до найтруднійших. Московську меншість перевисшують Жиди не тільки числом, але ще більше культурою й почуттям расової солідарности. Бібліотечки інтелігентних жидівських родин складаються переважно з російських книжок. І дивне диво: царизм так страшно переслідував Жидів, не давав їм ні життя ні ходу поза славетною рисою осілости, влаштовував на пів урядові погроми, а Жиди мимо всього тілом і душею прилягли до Росії. Навіть у родині, не тільки в товаристві й на вулиці, вживають вони московської балачки. На скільки цього вимагає їхній життєвий інтерес і торговельні вгляди є вони всеросійськими патріотами. Росія дорога їм не як національна держава, але як одноцільний терен експльоатації. Для того виступають вони завзято проти всяких національних сепаратизмів.

Здавалось би, що царизм зведе до купи Українців і Жидів. Адже одні й другі були страшно пригноблені, безправні, здані на жир русифікації. Одні й другі боролися за своє визволення і всеж не знайшли спільної мови і спільних стежок.

Як тільки настала УНР. і Центральна Рада, Жиди масою станули в опозиції. На позір небувале явище, що вони не стали на бік державної української нації. Головна причина лежить у слабости тої державности. УНР. аж лізла зі шкури, щоби при помочі культурно-персональної автономії забезпечити права національних меншостей, заки ще права більшости були як слід забезпечені. Ніде й ніколи сильний не тягнеться до слабого! А сильні культурно й організаційно були на Україні якраз національні меншости. Історичне співжиття українського і жидівського народу повне ворожнечі. Найбільший твір української літератури „Гайдамаки" мало симпатичні Жидам, а „Мойсея" ще досі не знають. Статті Nemo у полтавськім „Ріднім Краю" „Чим шкодливі нам Жиди?" — також неприємно їм було читати. Факт, що український уряд не мав змоги спинити жидівські погроми, — страшенно зашкодив нашій справі. Відома річ, що публична опінія Европи й Америки в немалій мірі є під кермою Жидів. Український елемент із слабим державним почуттям досі не притягав Жидів. Найціннійший здобуток української культури, пісня мало впливає на практичного жидівського духа. Цікава дрібниця: один Жид — інтелігент сказав мені, що з усіх українських пісень найбільше подобається йому „Заповіт", розуміється! з його протяжною, безсилою мельодією і похоронним мотивом!

І так українство, за виїмком Галичини, почасти Буковини, досі не мало притягаючої сили на Жидів: ледви одиниці осмілювалися. Кольосальний організаційний талант Троцького, що є родом з України й колись писав по українськи, пропав для України. Він служить тепер чужій справі, а з ним багато инших українських Жидів.

А справа стоїть доволі ясно: без допомоги численного, рухливого, інтелігентного і впливового жидівського елементу нам не збудувати України! Слабістю, нарікання ми й сумовитими піснями ні їх, ні взагалі нікого не притягнемо. А Жиди на Великій Україні тепер не хочуть українізуватися і це найкраще доказує фіктивність української радянської републики. Жиди все ще вважають українську мову „мужичою" і вперто ігнорують здобутки українського духа. Їх національна гордість тепер незвичайно зросла: адже мають переважний вплив на керму державної політики всієї федерації. Їх газети пишуть виразно, „що Жиди самий умний, самий гарний народ". Імпонує їм, що засідання Комітету ведуться російською мовою, бо члени його переважно російські Жиди. Інтернаціонал немов для них придуманий. Адже Жиди це одинока нація без території, що живе розкинена поміж усіми народами, а не мішається з ними, що балакає ріжними мовами, а в дійсности ніде до споду не асимілюється.

Їм добре бути інтернаціоналістами, кричати про єдність пролетаріяту, а на його спині вести свою політику, під покришкою всесвітньої революції підготовляти свою гегемонію. В цій справі нам з Жидами не по дорозі. Але мимо всього повторяю ще раз: коли не притягнемо Жидів, наша справа не піде скоро вперед. Українізація повинна стати обопільним інтересом. Росія без України і без Жидів стане всеодно й без сумніву в короткім часі тереном українського впливу і знов буде так люба Москалям „єдність". Але перед тим Україна мусить нажитися самостійним державним життям, мусить дати світови культурні вартости.

Коли настане час, що на Україні русифікація буде неможливою, зайвою українізація, тоді може бути мова і про федерацію. Але пе

ред тим російський елемент мусить бути обмежений до своїх етнографічних границь, мусить припинитися експльоатація чужих територій з боку Москви. Це вийде лише на добро московського народу. Переставши бути галапасом „інородців“, покине він своє безмежне лінивство, просвітиться й піднесе національну культуру. Suum cuique! Кождий народ, український теж, має не тільки права, але й обовязок усіми засобами обороняти свою національну окремішність! І має обовязок нищити кождого, хто стає йому поперек цього шляху. Історія знає багато назв народів, що знайшли на Україні гріб, або розплилися в українському морі.

Цікаву думку висловив Ленін про відносини України до Москви. В однім місці своєї книжочки „Вибори в учредительное собраніе і диктатура пролетаріята“ пише він виразно, що „Москалі не повинні дивуватися ні обурюватися, коли Україна перепробує всякі форми федерації з Москвою від найтіснійших до найсвобіднійших і вкінці зовсім відокремиться в найблиших роках“ (Мені довелося звести завзяту боротьбу, поки я помістив цей цитат у Відривнім календарі на 1921 р. проти спору головного редактора). Не треба забувати, що Ленін у Росії є все ще найбільшим авторітетом і його пророцтва на диво точно здійснюються, хоч сама наука комуністичного марксізму збудована часто-густо на хибних підвалинах і явно однобічна. — Поживем — побачим.

Тарас Франко.

ВП. Передплатників в Чехо-Словаччині присимо отсим складати передплату за наш часопис в Банку Чеських Леґіонів в Празі на конто Видавн. Спілки „Щіло“ у Львові, а нас повідомити лист якою. — *Адміністрація.* 1—4

З Буковини.

Румунізація останньої української ґімназії. — Знущання над селянством. — Аґрарна реформа. — Нові гроші.

Румунський уряд не перебирає в способах, коли ходить о нищення українського життя на окупованих землях. Без обиняків здавив половину українського народного шкільництва на Буковині, замкнув дорогу до правної оборони в судах і инших урядах і наніс тяжкий удар українському середному шкільництву. Наші ґімназії в Кіцмані і Вижниці скасовані, рівнорядні кляси у Сереті так само, також і приватна ґімназія у Вашківцях. Українському населенню лишилася тільки ґімназія в Чернівцях, до якої із дальших повітів і так тяжко посилати дітей. На це й рахували Румуни, думаючи, що та ґімназія сама знидає. Та показалося, що потреба рідної школи надто велика, бо всі кляси були заповнені і все нові ряди молоді приготовлялися до університетських студій. Тоді всілякими наругами і допіканнями старалися власти відтрутити наших дітей від школи і знеохотити родичів. Опісля почали таки явно не допускати наших дітей до ґімназії, перепалюючи майже без виїмка при вступних іспитах. Вкінці гнобителі взялися брутального способу знищення української школи. Вони розпоряджують, що в першій і пятій клясі української ґімназії всі предмети маються викладати по румунськи, так що вже по чотирьох літах ґімназія буде чисто румунська.

Рівночасно румунська влада радить нашим професорам „по доброму“, аби сами ухвалили на конференції, що вони домагаються заведення румунської викладової мови. Колиж українські професори на це не пішли, румунська влада дала директорови Панькови Климови „добру раду“ на письмі, щоб добровільно зрікся директури. Такі комедії виправляють Румуни і їм здається, що тим закриють цілу некультурну погань свого поведення. Нема сумніву, що усунення директора Українця та заступлення його Румуном є питанням найблизшого часу.

Відношення румунської влади до українського селянства ілюструє факт, про який доносять черновецькому „Робітникови“ з Глібокої. Дня 12. липня ц. р. сіґуранднік Георгів арештував селянина з Глібокої Спірідона Лупуляка за те, що був підперезаний синьо-жовтим поясом. Розперезаного, арештованого відставлено до жандармської станиці, де над ним знущалися гірше як над злочинцем. Кричали на него за те, що він Українець і пани через него мають роботу, скували його, а потім присилували носити міхи, рубати дрова, чистити стайню і т. п. В ночи привязали арештованого за ногу до ліжка, щоби не втік. Другого дня відставлено Лупуляка до Чернівців, де пани із сіґуранци посміялись сердечно з „дотепу“ своїх товаришів у Глібоці і пустили арештованого до дому.

На Буковині вже почалося переведення аґрарної реформи. В цілім краю робиться протоколи вивласнення, які скоро йдуть головно в повітах Серет, Заставна, Кіцмань і Чудин. Зачувати також, що румунське міністерство фінансів асиґнувало 2 міліони леїв золотом на заплату дідичам в Бесарабії за землю, яка в части має бути передана безземельним.

Як доносять румунські ґазети, з днем 1. вересня ц. р. починається стягання паперових грошей, які тепер курсують в Румунії, і багато між ними є фальшованих, а на їх місце будуть видані нові банкноти. Виміна грошей буде тревати лише до кінця цього року.

Перед конференцією в Льондоні.

Після безуспішних міжнародніх конференцій в Генуї і Газі, прийшла черга на Льондон. Там мають небавом стрінутися два потентати світа Льойд Джордж і Поанкаре, щоби після стільки невдалих спроб обговорити і приспішити оконечне вирішення неполагоджених досі справ, від яких залежить дальша доля цілої Европи.

А теперішний момент справді важний, можна навіть сказати — рішаючий. І коли в Льондоні не прийде до порозуміння поміж Анґлією і Францією, то фатальні наслідки для цілої Европи не дадуть на себе довго ждати.

На днях минуло вісім літ від вибуху всесвітної війни. В цю річницю вибуху найкровавійшої і найзавзятійшої в історії різні цілий світ маніфестував проти війни в будуччині. Гарні бажання, одначе чи вони мають які вигляди на здійснення?

Небавом мине чотири роки, як на західних боєвищах Европи перестала литися кров. Пішли мирові договори, підписані і ратифіковані інтересованими державами. А який їх наслідок? Чи вони зробили те, що повинні були зробити? Можна сміло сказати — ні. Вправді поміж Німмеччиною і Францією не ведеться вже оружна війна, одначе за те ведеться не менш завзята, хоч безоружна боротьба. Франція хоче цілковитого знищення Німеччини, Німеччина бороніться завзято за своє істнування.

Франція домагається німецьких відшкодовань, німецький уряд відповідає що серед таких обставин, як тепер, Німеччина не в силі їх заплатити. Доказом цього незвичайний дефіцит німецького буджету та застрашаючий спадок німецької марки. Ці зявища викликали — як конечний наслідок — загальну доріжню в Німеччині, в першій мірі доріжню середників поживи і хліба. Одночасно з підвижкою ціни хліба повстало невдоволення серед найширших верств німецької людности. Це невдоволення використовують монархісти, котрі при кождій нагоді пригадують людям „давні добрі часи“ за цісарства. Цяж зміна настроїв серед широких кол німецької людности може спричинити непередбачені наслідки, небажані головно для Франції..

Так отже справа відшкодовань комплікується із загальною світовою політикою і дає англійським політикам важкий арґумент в руки, що в інтересі загального мира належить бути уступчивим супроти Німеччини, щоби не довести її до якого кроку розпуки. Цього не бажалаб собі й Франція, бо вона тямить надто добре перші роки війни. Тому є надія, що після всіх невдалих спроб справа відшкодовань буде полагоджена тепер в Льондоні так, що Німеччина могтиме прийняти і виповнити наложені на неї зобовязання.

Кромі справи відшкодовань Л. Джордж і Поанкаре мусять також порозумітися що до дальшої тактики супроти большевиків, бо пропасть поміж Европою і большевизмом під цю пору глибша, як був колинебудь розлам поміж Сходом і Заходом Европи.

Одною з поважнійших справ, які ждуть полагодження, це також справа нашої тіснійшої Батьківщини, над якою мусять призадуматися керманичі европейської політики, коли вони бажають мира в Европі.

Бачимо, що в міжнародній політиці накопичилась через надмірне проволікання така велика скількість державних справ і ріжних противних собі інтересів, що їх справедливе і всестороннє полагодження вимагає довгої і енерґічної праці державних мужів світа. І тому мабуть заповіджена льондонська конференція буде тільки першим етапом в праці над упорядкованням Европи... коли французькі політики зрозуміють, що довша проволока може відбитися кроваво на цілій Европі, а може найгірше на Франції і її васалях.

В. К-ч.

Два місяці серед українських переселенців в Туркестан.

Їзда в Джалаль-Абад не належить до безпечних. Залізницею їхалося приблизно 90 км. на Схід від Андижану, через територію ранійше замешкану виключно музулманським населенням. Тепер слідів горожанської війни аж надто. Кишлаки попалені, на полях ні живої душі, ні скотини. Цю частину дороги басмачі дуже часто нищили, тому поїзд їхав обережно і дуже поволі. Охорони дороги не було. Цілість поїзду і життя людей було виключно в руках машиніста. Більш менш в середині дороги є стація Карасу, де повнив службу малий відділ, зложений з молодих студентів і інтелігентів, званий „памірский отрят“, який в будучім мав йти на Памір, зберігати погранича. На стації нема цивільної людности. Стація без вікон, дверей, окружена призматичними брилами невідчишеної білої в ти, зложеними високо зі стрільницями. Відділ в постійнім поготівлю.

Після 10-годинної їзди приїхали в Джалаль Абад. Село — важний торговельний осередок ізза оживленого базару (ярмарку), який відбувається що тижня у неділю і понеділок. Базар є й одиноким культурним і образуючим центром для дооколичного населення. Тут передавалися всякі місцеві і політичні новини, тут можно було щось бачити, навчитися життєвої практики.

Чужому кидається в око більш чим в другім місці, спосіб подорожування, який від місцевого населення перейшов і на европейське: на конях. Се належить і до доброго тону і, як хочете, шику, і є ознакою заможности. Багата упряж і гарний кінь — її зверхні ознаки. Правдивий бай (пан) їде на коні сам, біднійші у двох на однім, або один на ішаку (осел), а то й у двох. Нерідка комічна картина; двох поважних сивобородих Сартів, у білих чалмах (завоях) на дрібнім, але сильнім ішачку. Тому, що улюбленим предметом грабежів є коні, нерідко теж можна стрінути Сарта, який не маючи коня, сідає на вола або корову.

Зїзд був людний. До 500 учасників на половину Сартів на половину Европейців. Европейці майже виключно мужики - виселенці із українських губерній. Народ під ту пору бутний. Майже кождий з револьвером за поясом. Постаті приземисті, добре відживлені, стрічаються череваті, заріст повний, ноша з мовсковська: кашкет і сорочка по московськи.

Багато добрих бесідників, говорять „з розстановкой“, хитро маневруючи около небезпечних питань. По московськи говорять не зле, втручуючи „хохлацькі“ приповідки і слова. З радянської влади кплять, але політикують.

Ось епізод: Предсідатель зїзду, багатий український мужик, просить від імени богатьох учасників пояснити йому суть комунізму, чи як він перекрутивши вимовляє „канунія“. Просить не ображатися, коли він по хлопськи оповість історію двох бугаїв, яка приключилася в його селі. Поки були приватною власністю, добре годовані жили з користю для села, та з хвилею, як стали громадською власністю, „обчою“, знидали, бо ніхто їх не пильнував, спихаючи клопіт на других, — поки не подохли. Серед загального реготу закінчує, що на таку „канунію“ не пишеться.

Памятаю, що дебати над монополією виявили велику зручність мужицьких промовців, які дуже їдко кепкували з міського пролетаріяту. Вони просили, щоб робітники, як самі націоналізували підприємства, своєю господаркою довели до безробіття і мимо цього не соромилися правильно побирати „жалування“ та ще й дістали апетит на мужицький хліб, щоб йшли до них на роботу і працювали, не зважаючи на 8-годинний робочий день, від темного ранку до пізної ночі. Обіцювали сало, хліб, гроші...

Резолюції точно не тямлю. В принціпі монополія була ухвалена, лиш з такими поправками, що її практичне переведення було віддане сільським ісполкомам, себто, з точки погляду офіціяльної програми, зведене в ніщо. Під боком селянської армії, в осідку її штабу і це був успіх.

Та приходжу до своєї місії.

На відкриття зїзду я спізнився, бо приїхав звичайним потягом, не комісарським, про який не знав, тай ледви чи був би там принятий.

Про мій намірений виступ було відомо, бо я мусів зголосити в президії повний текст своєї резолюції. Цього вимагав комісар освіти.

Після перших слів (я говорив по українськи), стало тихо. Я бачив перед собою бородаті обличя, з великою цікавістю звернені до мене. Говорив, як звичайно в таких справах говориться. Показував укра

З польських справ.

З поза куліс пол с.кого сойму.

Варшавський кореспондент „Хвілі“ доносить: Щораз більше стається правдоподібним припущення, що усталений рішенням польського сойму речинець нових виборів дізнає проволоки. В тому напрямі ведуться покищо довірочні переговори поміж Капеками а Пястовцями. Пястовці малиб ставити передумовою своєї згоди на цю пропозицію зміну президії теперішнього польського сойму. Місце Тромпчиньского мав би заняти гр. Баворовскі або д р Стесловіч.

Колиб над внесенням о зміну виборчого реченця можна було перевести тайне голосовання, на його долю припала би непомірна більшість голосів. Одначе соймовий регулямін не передбачує такого голосовання. А при явному голосованню важко передбачити долю внесення. До недавно Людово-народове зєдночене і група Дубановіча були приклонниками відложення виборів на пізніще. Коли одначе завдяки Корфантому дійшло поміж правими угрупованнями до виборчого бльоку, обіймаючого ЗЛН, НЗЛ, ХД і Дубановичівців, праві партії є заінтересовані радше в приспішенню виборів аніж проволоці. Але також серед лівиці немає одностайного погляду на цю справу. Тугутівці, які очікують приросту своїх сил в новому соймі, не хочуть навіть чути про відсунення виборів. Те саме Стапінчики. Одні тільки соціялісти далибся може прихилити до неперешкоджування тим починам. Одначе це не витворить соймової більшости.

В тій ситуації одинока надія на Бельведер. З кругів зближених до уряду доходять відомости, що начальник польської держави вважає конечною справою полагодження теперішним соймом статута (?) для Сх. Галичини, після чого доперва буде можна розписати нові вибори. Це становище начальника польської держави є узгляднене в декларації премієра Новака в тій мірі, що новий польський премієр поминає справу виборів зовсім.

Осторожний прем єр.

Новий премієр польського кабінету Новак виголосить коротке експозе в четвер. Лівиця обмежиться до зложення коротких заяв, натомісць Хадеки задумують поставити внесення о висловлення вотум недовіря новому урядови. Не почуваючи себе зовсім певно, Новак поручив, щоб усі привіти і акції, звязані з обняттям влади новим кабінетом, відложити до часу узискання вотум довіря від польського сойму.

Корфанти не дає за виграну.

Ославлений горішно-шлеський „повстанець“ Корфанти, якому не вдалося побідити сильного іще Пілсудского, оголосив відозву до „родакуф“, на якої прикінці пише: „Іменуванням кабінету п. ректора Новака не закінчено ще початої боротьби о право. В наближаючихся виборах до сойму рішить її цілий народ“...

Присилайте складки на пресовий фонд на ин. ч. 30.000 в Союзі Кредитовім, Львів, — — — Ринок 10. — — —

Преса.

„Перше завдання нового уряду“.

Під таким заголовком читаємо у вступній статті варшавського „Курієра Польского“ на тему українського питання в Східній Галичині м. и. таке:

„Важко очеркнути причини, для яких ми не сказали рішучого слова про українське питання в 1919. р., коли ми (?) виперли українські війська з тої землі і як побідники (хто „побідив“, це рішить історія. — Прим. Ред.) могли дати почетний доказ поміркування і великодушности. Нині положення уже дещо трудніще. Небезпека лягла в тому, що за пів року труднощі будуть іще більші.

Українські справи на просторі давної Галичини можуть бути полагоджені для нас тим кориснійше, скорше і згіднійше, чим менше слухатимемо політичних доктрин і розумовань історіософії, а скорше будемо руководитися здоровим розумом і безпосередною обсервацією життя. Скільки разів починається дискусія про національні права українського народу в Польщі, стільки разів перш за все підіймається академічну суперечку про те, чи взагалі Українці, як нація, істнують, чи не істнують, і чи ми можемо їх признати, чи не краще не признавати їх зовсім.

Думаємо, що зробимо краще, коли закинемо того рода метафізичні спекуляції і глянемо дійсности в вічі. Народи не є замкненою громадою, до якої не дістанеться вже ніодин новий гість.

Народи родяться і розвиваються, добувають собі місце поміж другими. В одних відбувається цей процес тоді, коли вони находяться іще на низькій ступені культури, в других починається він в момент, коли вони досягли зеніту. Хтож передбачував два століття тому, що витвориться колись бельгійська нація, спільна двом відмінним племенам, сильна, хоробра, розкохана з своїй відрубности, жертвенна? Якіж непомітні були проблиски національного життя, сто кількадесять літ тому в Ірляндії чи в Чехах? Хто знав про національну окремішність Словенців, які нині урівноправнені зі Сербами і Хорватами утворили Югославію? А щож сказати про скорий розвиток латишської чи естонської національности?

Важко означити момент, з якого починається життя відрубного народу, але при певному засобі совісности не важко ствердити, чи струя окремішности істнує, могутніє, бере верх над другими і надає характер збірному життю. Відтворім собі перед очима розвиток національних сил в українських повітах в 1848. році, коли це повстав перший український клюб в австрійському парляменті і в перве зажадав поділу Галичини на дві національні области, а може відповімо собі на питання: є в дійсности, чи може їх немає?

Вони є, а що найважніще постійно відокремлюються. Щораз більше живуть життям власним, окремим, замкненим. Усе на це складається. Нечувано богато зробила тут крівава, домашня (?) війна.

Обняти те життя в рами закона, управильнити його відношення до других груп і до держави, як до цілости — оце завдання сучасного моменту і... „нового польського уряду“...

Платіть партійний податок!!! Присилайте на адресу! „Краєвий Союз Кредитовий“ у Львові, Ринок 10., вкл. кн. ч. 5.000. Жертводавці повище 500 мп. будуть оголошені поіменно!!

Совітська Росія.

Розлам серед московських комуністів.

З Москви наспіли звістки, що серед московських комуністів повстали нові тертя. Дня 3. серпня має відбутися в Москві комуністична конференція, на якій має виступити сильна опозиція робітників. Наслідком цього провідники комунізму сильно занепокоєні. На конференцію мають прибути уральські комуністи, яким забезпечена особиста свобода і піддержка з боку місцевої опозиції. Опозиційні елементи кромі Уралю делегували також губернії: новгородська і псковська.

В звязку з конференцією виявляється значна ріжниця поглядів також і в досі однодушній групі, на чолі якої стоять Троцький, Бухарін, Преображеньский і Дзєржиньский. Підчас дебат над способами боротьби з опозицією Троцький зажадав примінення супроти них найрішучійших мір. Бухарін і Преображеньский виступили з енергічними протестами, а Дзєржиньский своєї думки не висказав.

Головною точкою опозиційної програми являється перехід від практикованої досі системи єдиновластя до системи партійного рішення у всіх справах. Це домагання матиме за собою більшість голосів. Що до других домагань, то опозиційні групи досі ще не погодилися. Осередком боротьби буде головно питання, яке видвигає уральська опозиція, а саме, що комуністична партія не повинна грати руководячої ролі в совітській системі, а тіло, вибране без всякого натиску з гори, зложене не з самих виключно комуністів, а також з безпартійних селян і робітників.

Буджет совдепії.

З Москви доносять: Совітські доходи виносять 363 тріліонів 20 міліярдів рублів, а розходи 760 тріліонів 449 міліярдів 670 міліонів. Таким чином дефіцит виносить 400 тріліонів 429 міліярдів 670 міліонів рублів. Буджет на армію і фльоту виносить 74 тріліонів 752 міліярдів 738 міліонів рублів.

Воєнні приготовання большевиків.

„Ческе Сльово“ доносить з Москви, що большевики згромадили на польській границі 5 армій, бригаду панцирних автомобілів, танки, технічні війська і кінноту Будьонного.

Кромі цього для „забезпечення границь“ проти наступу з боку Румунії, здовж румунської границі розміщено козацьку армію. Сему армію уставлено над границями Естонії і Латвії. На границях Фінляндії не пороблено ніяких змін, бо по офіціяльним звідомленням „з цього боку не належить боятися нападу“.

„Таймс“ твердять, що большевики зреорганізували воєнну фльоту при помочі німецьких інжинерів. Усі кораблі добре озброєні і заосмотрені в муніцію і вугілля. На кораблях панує залізна дисципліна. Воєнна фльота маневрує здовж побережа Латвії і небавом має відбути довшу дорогу до німецьких пристаней.

Прикріплення комуністів.

Центральний комітет московської комуністичної партії зобовязав членів партії не покидати місця свого перебування без дозволу предсідника партійного комітету. Комуністам заборонені заграничні поїздки і відпустки. Цей розпорядок пояснюють вагою теперішнього положення. (Рпр.)

Вивіз мощей св. Андрея Боболі.

Як доносить польська преса дня 27. липня кількох озброєних чекістів напало на католицький костел в Полоцьку і виломивши двері до каплиці, забрали домовину з мощами св. Андрея Боболі. На питання настоятеля, на якій основі вони зявилися в костелі, один з чекістів стрілив до нього, одначе хибив. Домовину вивезено автомобілем на дворець, звідки повезено її в напрямі на Вітебськ, правдоподібно до одного з московських музеїв.

Большевики хотять переговорювати з Швецією.

„Морнінг Повст“ пише, що большевики роблять заходи з метою відновити переговори з Швецією в справі заключення торговельного договору.

Посилки одіжи до Росії.

З Праги наспіла вістка, що комісаріят д-ра Нансена зорганізував посилку одіжи для совітської Росії на приватні адреси.

Німеччина.

Після висилання німецької ноти.

ПАТ. доносить з Айльвезе: Нота з німецькою відповідю стрінулася з признанням всеї преси. Німецька преса підчеркує одноголосно деструктивні висліди французької політики погроз.

„Берлінер Тагебл.“ висказує по

їнський буквар, надрукований в Ташкенті. Згадав, що власть і присутний комісар не противляться навіть відкриттю українських шкіл. Закінчив словами: „учітеся“ і т. д., „чужому научайтесь, свого не цурайтесь“.

Слова були приняті бурею оплесків. Дружно оплескували і музулмане, які хоч не розуміли, в таких справах орієнтувалися по селянах. Музулмане темні. Як щось мало „урус“ (по їхньому „русскій“, себто загалом европеєць), значить мило й їм. Радісні лиця селян зраджували певну гордість, що їх хахлацькою мовою можна щось вченого сказати.

Промову переведено по музулманськи. Нові оплески.

Предсідник заряджує перерву і відкладає дискусію і ухвалення резолюції до слідуючого дня, бо сонце зайшло, музулманам треба удатися на молитву.

Тепер началися розчаровання. Захоплення і конвенціональні чемности скінчилися. Мене обступили менери зїзду, зрештою деяких я сам попросив. Після повитання, признання і впевнення, що я Галичанин, що й підчас промови було пізнати, слідувало відраджування вносити резолюцію на голосування. Роздалися голоси: „вчіть нас по музулманськи, цього нам потрібно“, „ми не Українці, ми перекінчики“ (веселість). Не помагають переконування. Положення стає неприємним. Беру 2—3 під руки, найголовнійших і відходжу. То само. Вкінці погодився і резолюція не має бути подана на прилюдне голосування, лиш я маю переїхатися по селах, скликати сходи і там її проводити, що практично те само, бо власть повинна сповнювати бажання „крестян“.

Мені стало соромно за себе і за „крестян“. Та дійсно напирати на голосування було ризиковно; можна було осмішитися, як що українські „крестяне“ відкинуть резолюцію за українською школою, тим наче, то комісари, після переговорів, обіцювали заховувати, що найвище невтральність, себто по просту мовчати.

Тому я змінив її. В новій було сказано, що зїзд, заслухавши мій доклад в справі української школи, оставляє свобідну руку сільським сходам.

Президія зїзду запротоколувала резолюцію, не висказуючи потреби голосувати її в такім виді — для упрощення діла...

(Про довження буде).

гляд, що поступовання німецького уряду має апробату публичної опінії в цілій Німеччині.

Совіти бажають заключити торговельний договір з Німеччиною.

Представник совітської Росії Крестянскій, предложив вчера, в присутности державного канцлєра Вірта, свої вірительні листи президентови републики. В своїй промові підніс Крестянскій значіння договору в Рапальо і вказав на конечність німецько совітського торговельного договору.

Розвязання націоналістичних організацій в Саксонії.

„Фосіше Цайт." доносить, що саксонський уряд розвязав 5 національних організацій, опираючись на законі про охорону републики.

Відповідь баварського уряду на лист Еберта.

ПАТ. доносить з Мінхену: Рада міністрів склала вже, в порозумінню з партіями уряду, остаточний текст відповіди баварського уряду, на лист президента Еберта. Ноту відіслано вечером 2. ц. м. до Берліна, де буде передана німецькому урядови, за посередництвом баварського посла в Берліні.

Представники центра увійшли в склад баварського уряду.

З Мінхену доносять: Селянський Союз змінив своє дотеперішне становище і згодився на вступлення центральної партії до уряду, ще перед закінченням нарад баварського сойму. Ведуться переговори в центровою партією.

„Льокальанцайґер" завішений.

ПАТ. подає з Айльвайзе: „Льокальанцайґер" завішено на протяг 6 неділь за статтю, де обвинувачується німецький уряд о надужиття закона про охорону републики, в боротьбі за розвиток світової революції.

Шліть жертви на будову памятника на могилі Леся Мартовича до Пов. Тов-а Кредитового „Віра" в Раві Руській.

Італія.

Новий італійський кабінет.

З Риму доносять, що утворено вже новий італійський кабінет під проводом Де Факти. Поодинокі теки одержали: закордонні справи Сканцер, кольонії Амендоля, внутрішні справи Тадеі, юстіцію Алеціо, фінанси Бертоні, війну Салері, маринарку Вісто, віроісповідання Аналє, публ. роботи Річіо, земельні Бертіні, пром. і торг. Россі, почту і телєграф Сульта, висвободжені области Лючіяні.

Фашісти домагаються розвязання італійського парляменту.

ПАТ доносить з Риму: Фашісти агітують за розвязанням парляменту і жадають розписання нових виборів. Числять вони, що при нових виборах скількість мандатів фашістів подвоїться. Ця агітація годиться з поглядом Джолітті, котрий вважає теперішний парлямент, нездібним для праці.

Фашісти при праці.

З Риму доносять, що заворушення в Равені вже закінчилися. В місті повний супокій. Нові заворушення викликано натомість в Полі і Понтебері коло Фльоренції, де дійшло до подібних випадків, як у Фльоренції. Фашісти здемолювали людові доми і робітничі кооперативи. Знищено навіть декілька приватних мешкань соціялістів.

За Константинопіль.

Концентрація грецького війська.

З турецьких жерел доносять до Берліна, що Греки концентрують дальше свої війська на побережу Чорного моря. На місци находиться вже 10.000 війська. Два грецькі торпедовці і два транспортові кораблі разом зі шпитальним кораблем, відплили з Босфору на Чорне море.

Греція не покидає наміру зайняти Константинопіль.

„Уніон Телєграф" доносить, що в політичних кругах панує велике занепокоєння ізза випадків на Сході. Проголошення автономії в Смирні і концентрація дальших грецьких сил на лінії Чатальдж доказує, що Греція не покинула думки зайняти Константинопіль. "Тан" домагається, щоби коаліційні держави вислали ультімат грецькому королеви.

Памятайте про пресовий фонд „Громадського Вістника"! — Жертви проситься слати до Краєвого Союза Кредитового у Львові (Ринок ч. 10.) на біжучий рахунок „Громадського Вістника".

З жидівських справ.

Після затвердження мандату над Палестиною.

Як пише „Хвіля" звістка про затвердження мандату над Палестиною викликала серед тамошної жидівської людности незвичайну радість. Мимо цього з тактичних оглядів (щоби не дразнити Арабів) не устроювано ніяких публичних маніфестацій.

З нагоди ратифікації палестинського мандату жидівські сіоністичні організації одержали численні ґратуляційні телєграми від барона Едмунда Ротшільда з Парижа, творця жидівської кольонізації в Палестині, б. президента Зєдинених Держав Вільсона, англійського полковника Веджвуда і и.

Позичка для Палестини.

ЖКБ. доносить з Єрусалиму: Сір Герберт Семуюель доніс на останнім засіданню Прибічної Ради, що палестинський уряд в порозумінню з англійським приступає небавом до видання офіціяльної позички на покриття потреб розвитку краю. Завдяки ратифікації мандату можна буде вже в найблищому часі приступити до емісії цієї позички.

Жидівсько-арабські переговори в Льондоні.

Небавом мають відбутися в Льондоні переговори поміж сіоністичною організацією і арабською делєгацією з Палестини. Завданням переговорів має бути опрацьовання умов жидівсько арабської співпраці біля господарського розвитку краю серед нових політичних умов, які настали після ратифікації мандату над Палестиною. („Хвіля").

Присилайте жертви на будову памятника ІВАНА ФРАНКА до Краєвого Союза Кредитового Львів, Ринок 10., ч. вкл. ин. 40.000.

Дописи з краю.

Рава руська.

Війтівська сесія. — Примусове обезпечення.

Дня 31. липня ц. р. відбулася в тутешному старостві війтівська сесія, на якій, між иншим, обговорювали майбутнє примусове обезпечення. Комісар п. Ремішевскі запрезентував війтам висланника польської Дирекції обезпечень взаїмних у Варшаві, якогось Крижановского, а цей у довгій медоточивій бесіді токмачив війтам про добродійства примусової асекурації. — Нема — каже — нічого у Польщі кращого і мудрійшого від закона про примусову асекурацію українських будинків в польській Дирекції обезпечень взаїмних. Український „Дністер" буде скасований, бо і на що його, коли всі „Дністрові" обезпечення перейдуть до варшавського Товариства асекураційного.

Тут счинився на сали такий шум, що панок власних слів не чув, аж комісар мусів присутних успокоювати.

Згодом як утихомирилося, панок ще забрав слово і візвав війтів до негайного зладження списів будинків у селі для варшавського товариства асекураційного. Одначе війти не дали йому докінчити і з місця заявили, що ніяких списів не будуть робити і ніхто не має права їх до цего присилувати, ані на громади такого обовязку накладати. Громади і без того мають обовязків без міри.

Війт з Гути зеленої жалувався, що на приказ з гори, був розпочав у селі примусову роботу асекураційну, та таки на першій загороді і закінчив, обірвавши від властительки будинків здорового прочухана коцюбою. Щастя, що вспів утечи і заховатися в коноплі, а то був би пожив соромною смертю від бабських коцюбів. Радив братися до тої роботи такому, що йому життя остогидло.

Тимчасом Крижановскі счез мов під землю провалився, а комісар п. Ремішевскі, уроженець Равщини, знаючи енергію наших невіст з їх недавної протипанщизняної акції, признав війтам слушність і повернув наради на инші теми.

Труханів, пов. Сколе.

Власними силами.

Заходом виділу читальні „Просвіти" відсвятковано тут память Т. Шевченка дня 23. липня ц. р. концертом, який раньше не міг відбутися з причини первісної заборони з боку староства. Колиж дозвіл на свято таки одержано, староство виделеґувало жандарма, під якого патронатом і відбувся концерт. На програму зложились: вступне слово Федора Сметанки і деклямації, переплітані народніми піснями. Треба зазначити, що Труханів не має ніякої інтеліґенції, отже праця йде власними громадськими силами. В маю ц. р. селяне відновили читальню „Просвіти", що числить около 130 членів. Є надія, що віджиють також кружок „Сільського Господаря" і „Січ", які перед війною тут істнували.

Бучачки пов. Коломия.

Примірна громада.

Побудований перед війною читальняний дім знищено до фундаменту в часі російської інвазії. Погинули також на війні люде, що при читальні працювали. За української влади громадяне взялись до віднови давного життя. Молодіж колядувала, добровільні датки напливали, трохи дерева дала українська будівельна експозитура, трохи люде нарубали в лісі дубів і ялового дерева і вже мали той матеріял з ліса звозити, аж прийшли Румуни а потім настала теперішна влада і всьо пропало, будова читальняного дому заснітилась. Аж дня 25 червня ц. р. відбулись загальні збори читальні „Просвіти" під проводом Ник. Корбутяка і Івана Гнатюка з Олешкова. Вписалося на разі 80 членів, причім ухвалено членську вкладку у висоті 1000 мп., для молодіжи о половину меншу. Ів. Гнатюк виголосив промову про кооперативи і як наш нарід може піднестися з упадку. Головою читальні став Дм. Проскурняк, заступником Дм. Кульчицький, писарем Ос. Демчук. Дня 3. липня ц. р. зійшлися читальняний відділ і громадська рада на спільне засідання і ухвалили побудувати „Народний Дім", де знайдуть приміщення читальня „Просвіти", саля на аматорські вистави, кооперативний склеп і громадська канцелярія. На сю ціль громадська рада ухвалила дати більше як 3000 кг. збіжа та около 200.000 мп. готівки. Вибрано до цього комітет будови, зложений з 15 членів без ріжниці партій, і приступлено до праці, бо одним бажанням громади є мати окремий величавий дім, де має сконцентруватись свідоме зорганізоване життя.

Горуцько пов. Дрогобич.

Памятай третій день мая святити!

Ось яку нову заповідь намагається староство в Дрогобичі впхати в голови українського населення. В квітні ц. р. приказало це староство оголосити війтам, що дня третього мая не вільно нічого робити, бо в цей день припадає державне свято. Весна була надзвичайно спізнена, до того дощі перешкаджали часто робити в поли. Тому зовсім зрозуміло, що селяне мали більше страху перед грозячим голодом, як перед приказом староства та третого мая не святкували. За ту страшну провину покарано і о. Семена Круцька, пароха з Мединич засудом староства з дня 29. мая 1922 ч. д. 1496|2 гривною 200 мп., або 5 днів арешту. Засуд звучить:

Wypis z rejestru karnego w sprawach przestępstw do zakresu czynności władz politycznych. Przekroczenie § 7. ces. rozp. z 20. kwietnia 1854 Dz. u. p. N-ro 96 popełnione przez nieprzestrzeganie zakazu starostwa. Uznaję winnym ks. Semena Krućkę, gr. kat. proboszcza w Medenicach, przekroczenia jak rubryka IV. i zasądzam go na podstawie § 7. ces. rozp. z dnia 20. kwietnia 1854 Dz. u. p. N-ro 96 na grzywnę w kwocie 200 mrp., którą w razie nieściągalności zamienia się na karę aresztu 5 dni. Przeciw temu orzeczeniu wolny jest rekurs, który wnieść należy w ciągu dni 3, licząc od dnia następującego po dniu doręczenia do Województwa Lwowskiego przez Starostwo. Drohobycz, dnia 29. maja 1922. Hawrot mp.

Дивно, що за часів Австрії всі цісарські торжества обходжено лише рано богослуженням для шкіл і урядів, а опісля всі вертали до своєї праці, а тепер урядово приказують цілий день лінивство. Голод в Росії научив кождого, що в часі засівів не вільно змарнувати години, не то цілого дня. Зрештою всякі инші коментарі з огляду на цензуру неможливі.

Заріче пов. Мостиска.

Як повстають польські школи.

Громада Заріче посилала до 1921 р. шкільні діти до Тулиголов. В тім році отворено в Зарічу експоновану клясу і на підставі сфальшованої ухвали громадської ради (про яку ніхто з радних нічого не знав) заведено польську мову викладову. Ухвалу підписав сам війт, Поляк, зайда, з поміщиком Біліньским, можливе що в порозумінню з повітовим інспектором Томанком. Люде потішалися, що те все небавом скінчиться. Але що зміна не надходила, поїхали громадяне до інспектора, щоб устно і письменно представити йому кривду, яку зробив громаді своїм самовільним зарядженням. За місяць прислав інспектор відповідь, щоби вислати нову ухвалу громадської ради, яку

„можна би взяти під розвагу“. Одначе війт другої ухвали не хотів списати і тому радні зійшлися до місцевого пароха о. Заяця, де списали ухвалу, якої автентичність парох ствердив своєю парохіяльною печаткою. Щоби приневолити інспектора до зміни викладової мови, рада громадська рішила в останній точці своєї ухвали бойкот школи від 1. мая ц. р. Це подразнило повітових верховодів, котрі й покликали радних з Заріча і пароха о. З. на переслухання. Комісар староства Біліньский, син поміщика в Зарічу, виганьбив радних за те, що слухають попа, а парохови, на окремім переслуханню, закинув сфальшування громадської ухвали та загрозив карним доходженням прокураторії. Для постраху людей жандарм з війтом зігнали громадську раду в ночи на протокол і загрозили всім арештом. Щоб не стягати на себе тюрми (бо в 1919 р. сімох Зарічан і парох о. З. відпокутували пів року на Домбю, а самого о. З. арештовано опісля ще двічи), радні відкликали бойкот і школа в Зарічу лишилась польською, хотяй в селі нема ані одної польської дитини.

Омелян Гузар.

Січово-сокільська організація знова втратила одного зі своїх визначнійших провідників. Не стало поміж нами улюбленого всіми Товариша Омеляна Гузара. Ніхто з поміж нас і не сподівався, щоби так усе бадьорий, веселий та працьовитий Мілько міг в таку саме тяжку для нас хвилю нас опустити. Й тому несподівана вістка про його смерть нас всіх сильно вразила. На вість про його смерть нікому й не хотілося вірити, що це правда, бо кождий з поміж нас, кому доводилося разом з ним працювати, мусів набрати переконання, що до так здорового організму, який виплекав собі Мілько якраз через руханку, не зможе дібратися ніяка недуга. Всім нам приходилося подивляти його, коли він не лиш цілими днями, але й цілими ночами — особливо перед краєвим січово-сокільським здвигом в 1914 році — майже безвпинно працював в канцелярії „Сокола-Батька“, а крім цього ще й їздив по селам учити Січовиків та Соколів здвигових вправ. Та гірка дійсність заставила нас повірити, що Мілько нас таки покинув, та що він упав жертвою всім нам добре відомого лихоліття.

Уродився він дня 8. січня 1890 р. в Станиславові. Народну школу та ґімназію покінчив у Львові. Матуру здав в 1910 р. і записався на фільософічний факультет на львівському університеті. В 1912 році був арештований за участь в маніфестаційнім поході проти Росії, який влаштовано з приводу закриття „Просвіт“ на Україні, та був засуджений на релєгованя з університету і утрату права на державну службу.

Будучи студентом університету брав також живу участь в студентському життю та був діяльним членом всіх студентських організацій. В грудни 1910 р. вибрано його в члени старшини та наділено його урядом справника, який виконував аж до серпня 1914 р.

З хвилею оголошення мобілізації вступив в ряди австрійської армії і вже більше не повернув до так ним любленої, а так дуже тяжкої праці в січово-сокільській організації.

Займаючи уряд справника „С. Б“ став в невдовзі взірцевим для всіх. Разом з декілька иншими визначнійшими членами старшини „С. Б.“ посвячував весь свій вільний час праці в товаристві так, що не застати „Мілька“ в домівці „С. Б.“ в якій будь порі дня чи вечера, було майже неможливим. Завдяки їх праці розвиток січово-сокільського руху пішов таким темпом, що в 1914 році організація „С. Б.“ начисляла вже біля 1000. діяльних філій і в тім чимала заслуга й помершого Тов. Омеляна Гузара. Своєю працею він чимало причинився до цього, що січово-сокільський здвиг в 1914 році випав так величаво. Не було такої ділянки в підготовляючій праці до вище згаданого здвигу, в якій би він чи то радою чи своїм приміром як належить братися до праці не поклав великих заслуг для цього, щоби підготовити цей здвиг до так величавої маніфестації, якою він дійсно став й якою ми до нині його бачимо. І вже підчас самого здвигу — він будучи показчиком здвигу — вивязався з дорученого йому завдання як найкраще. За час своєї праці в Товаристві вибився він на одно з видніщих місць в Товаристві.

Ніким неожидана мобілізація й війна розбила нашу рідню й ми всі розбрилися по ріжним австрійським полкам добувати волі нашим поневоленим Братам. Товариш Омелян Гузар опинився в 95. п. п., з яким відбув всі найтяжчі дні перших початків війни, а відтак офензиви доки не опинився над Стиром. В наслідок прориву фронту діставсн при кінци жовтня 1915 р. в полон та був вивезений в губ. Пермську. Там і заскочила його революція.

Все діяльний, не міг він не використати нагоди, щоби знова стати в ряди борців, як карна одиниця народу. Виїхав в Самару і там як укінчений фільософ став організувати шкільництво та був іменований інспектором для українського і білоруського шкільництва. В 1918 р. інтернували його чеські леґіоністи за це, що відмовився вступити в їх ряди та разом з другими старшинами посадили в табор, в якому він набрався в наслідок перестуди чахотки. З приходом большевиків стало йому дещо краще жити, бо звільнено його з табору та знова повірено йому організацію українського шкільництва в самарській области. Він зорганізував там декілька шкіл та влаштував курс для учителів, на якому сам учив руханки. Та мимо кращих условин для життя, не зміг він побороти цеї хороби, якої набрався в наслідок сильної простуди в таборі. В таборі довелося йому жити серед таких обставин, що при 37° морозу мусів сидіти в неопаленім бараку, який в додатку зовсім не мав шиб у вікнах. В Самарі оставав до 18. марта 1921 р. Відтак повернув в Галичину, але вже зовсім зломаний. В жовтни 1921 р. пішов на посаду до приватної реальної ґімназії в Перемишлянах і там учив до 28. лютого ц. р. В марті виїхав до Закопаного, але чахотка вже занадто знищила його сильний організм і не сила було її вже побороти. Тому вернув до своєї рідні, щоби в її крузі провести послідні дні свойого життя. Полишив сиротами жінку, двоє нелітних дітей та батька, котрий втратив підчас війни обох своїх синів.

В сумних обрядах похорону взяла участь чета, а прапор „С. Б.“, який покійний Омелян Гузар так високо двигнув, сумно повівав над його гробом.

Від січово-сокільських організацій „С. Б.“ пращав Покійного тов. Іван Ігнат, закінчуючи свою промову словами: „Спи, любий товаришу, спокійним сном. Ми, що ще осталися, на Твоїм гробі присягаємо не спускати в низ прапора, а гордо нести його вперед. Твоє імя записане в історії нашого Товариства золотими буквами, а память про Тебе живе в наших серцях. Пращаємо Тебе кличем: „Не ридать, а добувать“ й спішимо до дальшої праці на тій ниві, на якій ми досі спільно працювали. Нехай земля буде Тобі легкою мов це сокільське перо“. — В. Т. П.!

МАЛИЙ ФЕЙЛЕТОН.

З дороги життя.

Метрикальний епізод.

Похід проти українських метрик залишив на побоєвищі багато цікавих памятників, поламаних пер, подертих метрик — і кілька гумористичних епізодів у тихому життю нашого духовенства. Як тільки бистрокрилий бузько принесе кому в дарунку нового горожанина, то над його колискою вже йде боротьба, ломляться пера і лунає спір, на тему, по якому мається писати метрику — по українськи, чи по латинськи.

Так само, не дай Господи, комусь через помилку втратити кавалерську волю, попасти в сіти гарного пола і по волі чи неволі станути до шлюбу. — І тут виринає страшне метрикальне питання. Одна з таких метрикальних історій мала місце в зборівському повіті.

В селі Яр...ці трапився випадок, який з огляду на свою спільність з метрикальною політикою і з зоольоґією заслугує на те, щоби його увіковічнити — друкарською фарбою.

Парубок, Українець, не зважаючи на воєнний стан між Українцями і Поляками, залюбився в гарній дівчині латинського обряду і почав наступ на її серце, очевидно з успіхом, бо одного дня він явився у свойого пароха з просьбою дати йому метрику в цілі передшлюбних оповідей для римо-католицького пароха, пастиря невинної душі його нареченої.

Гр. кат. парох, щирий Українець, видав парубкови метрику, виповнивши її згідно з розпорядком своєї церковної влади по українськи, а в рубриці „Imperium“ написав відважно те, про що инші тільки мріють, іменно написав: „Приналежність Західна Україна“.

Римо католицький пастир душ, прочитавши таку єресь, забув про християнську любов ближнього і, вирвавши проклятущу метрику з рук парубка, хотів кинути її на інквізиторський костир. Але що дрова дорогі, а губа дешева, то „sługa Chrystusowy“ тільки закричав проповідницьким голосом: „Co to za osioł napisał Zachidna Ukraina?“

Парубок, наляканий зміною настрою слуги божого, підняв метрику і, повернувши до свого священика, розповів, який то новий титул причепив польський ксьондз українському парохови.

Український священик приняв нову номінацію дуже спокійно, оглянув недодерту метрику і на її відворотній стороні написав по латині відповідь, яку я подаю по українськи, щоб її зрозуміли і ті, що не мали нещастя стратити 8 літ на науку латини. Відповідь була така: „Жених доніс мені, що ви, отче, побачивши українську метрику, крикнули: „Co za osioł to pisał?“

Тому, що я люблю платити хлібом за хліб, то заявляю: Ви є також осел, але більший від мене, бо старший віком кілька літ. Пароу М. З.“

Ту відповідь післав гр. кат. парох польському ксьондзови. Кажуть, що польський пастир душ після прочитання відповіди, студіює східно-турецьку фільософію, фольклор і етнографічні збірники, щоби з турецької мудрости довідатися, чи справді довговухі сотворіння над Дарданелями на старість стають дурнійшими, чи ні.

Тлінні останки цеї історичної метрики попали до моїх рук і я подав її зміст до загального відома, як цікавий документ часу і як документ походження, та родоводу архикатолицького ксьондза з Озірної. Бо через відповідь поміщену на останній сторінці, цей документ є метрикою не тільки для новоженця, а й для особи, до якої відноситься неприємний епітет „старший осел“.

Чмелик.

РІЖНІ ВІСТИ.

Зміна в уряді У. Н. Р.

„Русспресс“ доносить з Відня, що перебуваючий в Бадені міністер для закордонних справ У. Н. Р. Лотоцький уступив, а його місце зайняв Карашевич-Токаржевський.

Програма льондонських нарад.

Аґ. Райтера доносить: В міродатних кругах думають, що Східне питання і справа Танжиру не будуть обговорювані підчас льондонської конференції. Ті справи будуть пересунені на пізнійше. Буде натомість обговорюватися справу репарацій і міжсоюзних довгів. Подрібна програма переговорів буде усталена при першій стрічі, себто д. 7. ц. м.

Англійський уряд годиться на приїзд Поанкаре.

З Парижа доносять: Поанкаре підтвердив, що англійський уряд годиться, щоби Поанкаре приїхав до Льондону 7. ц. м.

Перед льондонською конференцією.

ПАТ. доносить: Англійський уряд одержав офіціяльне повідомлення, що Поанкаре приїде до Льондону в понеділок 7. ц. м. Італію заступить на конференції амбасадор Джейніні.

Конференція банкирів в Льондоні.

„Дейли Телеґреф“ доносить, що конференція банкирів збереться правдоподібно в слідуючім тижні, щоби обговорити услівє німецької позички.

Бойкот німецького краму в Австралії

„Дейли Мейлю“ доносить з Сідней, що прибув там перший транспорт німецького краму. Преса і населення домагаються бойкоту цего краму.

Англійська нота в справі відшкодовань.

Аґ. Аваса доносить з Льондону: Льорд Бальфур вислав до Франції, Італії, Югославії, Румунії, Портуґалії і Греції ноту, в справі воєнних довгів. В ноті говориться м. и., що Англія готова булаб зречися всіх претенсій, які торкаються воєнних довгів або репараційних відшкодовань, але економічне положення держави не може допустити до зреченняся зобовязань зі сторони союзників, як також відшкодовань з боку б. ворожих держав, бо Англія сама задовжилася в Америці. Що торкається відшкодовань, то Англія годиться на уступки з хвилею коли це станеться загальним пляном. В кождому разі, Англія не має наміру звільнити Німеччину від зобовязань зглядом союзних держав. Зміст цеї ноти приняла більшість членів кабінету.

Нота Поанкаре до Німеччини.

Аґ. Аваса доносить з Парижа. Поанкаре відповідаючи на німецьку ноту з 1. ц. м. стверджує, що та нота не заключає запевнень, яких домагалася французька нота. Тому французький уряд жадає, щоби Німеччина склала до 5. ц. м. за

певнення, що договір з 10. червня 1921 р. буде точно виповнений і що рата 2 міліони фунтів штерл. буде виплачена 15 ц. м. В противному разі французький уряд, для забезпечення договору, буде мав право зарядити те, що буде вважав за конечне. Відповідні зарядження ті будуть видані з днем 5. ц. м. Нота застерігається дальше проти ріжних тверджень німецької ноти і вказує на те, що Німеччина не робить ніяких старань, щоби забезпечити виплату належних сум, але на оборот, змагає до як найбільшого спадку німецької валюти.

Переговори в Уошінґтоні без висліду.

Переговори в Уошінґтоні з французькою комісією довгів, не довели до ніяких вислідів. Англійська комісія виїздить до Уошінґтону 5 вересня.

Школа большевицьких денникарів.

ПАТ. доносить про заложення денникарського комуністичного інституту. Інститут цей буде образувати большевицьких публіцистів. Повний курс науки має тревати три роки. Виклади розпічнуться 15. вересня ц. р.

Проти автономії Йонії.

Парижські денники доносять, що французький уряд звернувся до італійського і англійсього кабінету з предложенням, проголосити спільний протест проти наділення Йонії автономією.

ТЕЛЕҐРАМИ.

Льондонська конференція.

Париж. (ПАТ.) КБ. „Матен" доносить з Льондону, що в тамошніх урядових кругах вдержується чутка, що конференцію Л. Джорджа з Поанкаре удностайнено оголошенням ноти Бальфура. Міністра загр. справ Керзона сподіються в Льондоні з кінцем тижня. В понеділок Керзон пічне урядовання.

Льондон. (ПАТ.) ТК. По інформаціям з урядових кругів, конференція між Льойдом Джорджом і Поанкаре пічнеться в понеділок, безпосередно після приїзду Поанкаре до міністерства загр. справ. Догадуються, що наради ці становитимуть приготування до дальших переговорів, в котрих відіграє також роль комітет банкирів, та що наради ці приготують шлях до великої міжнародньої конференції, на котру запроситься також Зединені Держави, або буде дано Америці нагоду скликати таку конференцію до Вашінґтону.

Засідання французької кабінетної ради.

Берлін. (ПАТ.) „Берл. Цтґ. ам Мтґ." доносить з Парижа, що засідання кабінетної ради, скликане на нині по полудни, матиме першорядне значіння. Президент Мільран візьме участь в цьому засіданню. На ньому западе мабуть також рішення в справі предложень Поанкаре на льондонській конференції в цілі розвязання в справі відшкодовань.

Конфлікт з Баварією.

Берлін. (ПАТ). Вольф Баварський през. міністрів Лерхенфельд вислав до през. Еберта обширне письмо, в котрім м. и. сказано: През. німецької держави стоїть на становищі, що розпорядок баварського правительства не оправданий конечністю. Бав. правительство не може згодитися з цим поглядом. Розпорядок був актом оборони проти нарушення прав поодиноких країв. Вага хвилі вимагає, щоби утворено нову правну основу. Баварське правительство готово приступити до цього кождої хвилі. Воно розуміє полагоду так, щоби майбутні конфлікти в самому початку усувати і щоби відносини між поодинокими краями і німецькою державою основувалися на трівких основах.

Страйк в Італії.

Париж (ПАТ.) КБ. Тайний страйковий комітет ухвалив учера дальше продовжати страйк, щоби не виглядало, що уступив під пресією фашістів. Репресії фашістів завдяки інтервенції правительства не наступили. Сьогодні рано праця йде майже правильно.

Рим (ПАТ.) Стефані. По донесенням міністерства внутрішних справ страйк покінчено.

Санкції.

Париж. (ПАТ). Вольф. „Шікаго Трібюн" доносить, що санкції котрі правительство примінить супроти Німеччини, полягають на конфіскаті німецьких промислових підприємств в Альзації і Льотарингії. Пропонується також конфіскату німецьких промислових підприємств в окупованій части Німеччини, а може також і в рурському басейні.

Париж. (ПАТ.) „Журналь" пише, що пляновані примусові зарядження на випадок відмовного становища Німеччини, є прогресивні і примінювати мається їх відповідно до обставин. Перші санкції матимуть поміркований характер.

НОВИНКИ.

— **Ревізії й арештування.** В Конюшках поліція перевела ревізію в домі п. Андрія Василя та Івана Андієва і в читальні „Просвіти". Заборонено читати історію України і инш книжки. При тім арештовано Г. Сьому і відставлено до тюрми в Рогатині.

— **Товариство „Просвіта" в Загребі.** Українські еміґранти, які перебувають в Загребі, заснували там товариство „Просвіта" з метою обєднати всіх Українців, що перебувають на території С. Х. С., задоволити їх духові потреби і дати національне освідомлення місцевим Українцям. Вирішено відкрити бібліотеку, з театральним і музичним відділами і є надія, що при добрій волі членів виділу та цілої тамошньої нашої еміґрації товариство буде розвиватись як найкраще.

— **Дикі практики жандармів.** Нам пишуть: В Лісневичах коло Пустомит відбулись минулої неділі загальні збори кружка „Сільського Господаря" про які польська влада була в час повідомлена. Збори відбулись спокійно, навіть без поліційної асисти. Щойно о 11. годині в ночі впали до села жандарми з Пустомит і почали робити „рух." Перешукавши кілька хат, арештували вони господаря Івана Винаря і Гриньку Липу та повели до коршми, де їх серед наруг і погроз продержали до рана. Ранком пустили Богу духа винних селян до дому. Небаром одначе „роздумавшись," „арештували" їх в друге, та обвантаживши тяжким куфром пігнали до Львова. Коли нещасні селяни принесли їм куфер до будинку поліції, де вони йшли „на слідство". вигідні жандарми нагнали їх геть: „Marsz do domu".

— **Комуністичні аґітатори у Варшаві.** У Варшаві арештовено на стації кількох большевицьких аґітаторів які приїхали туди з Росії для аґітації.

— **Російські письменники в Празі.** Утеча російських письменників з Росії продовжується. В слід за Горким покинули вітчину Борис Зайцев, поетка Марія Цветозая. Незабаром до Праги має приїхати Д Греборщиков і Д. Крочковскій. Російські письменники стараються дістати матеріяльну допомогу для видавання журналів і книжок, щоб мати змогу жити в Празі і утворити там центр літературного російського руху. (Рорс.)

— **Саранча у Франції.** В південній Франції появилася саранча, яка знищила майже всі винниці

— **Холера на Волині.** На Волині, головно в Рівнім, занотовано 24 нові випадки холери.

— **Сліпий доктором фільозофії.** На днях у Вроцлаві відбулася університетська промоція Людіка Когна на доктора фільозофії і прав. Когн є сліпим з уродження, але завдяки праці здобув визначне місце в науковім світі, головно своїми студіями про сліпих.

— **Нові гроші в Чехословаччині.** В Чехословаччині розпочалася чеканка нової металічної монети, пять і десять сотикової вартости.

— **Нафтові поклади в Бориславі вичерпуються.** Найновіщі гірничі досліди виказують, що нафтові поклади в Бориславі, так як в цілому світі вичерпуються. В р. 1919 загальна нафтова продукція в цілому світі виносила 831.000 тон; а в році 1921 тільки 704.000 тон. В такій самій пропорції зменшується кількість добутої нафти в Бориславі і заходить небезпека, що в короткому часі вичерпається цілком.

— **Спростовання.** У вчорашному (133) числі „Громадського Вістника" в дописі з Бродок пов. Львів надруковано хибно, що в святі посвячення памятника Героїв взяв участь хор Бояна. На основі певних інформацій стверджуємо, що був це академічний хор Товариства „Бандурист" під управою свойого діріґента д-ра В. Неділки. Цей хор своїм прегарним співом причинився в дуже великій мірі до звеличання свята.

— **Пожежа у Львові.** Дня 3. серпня по полудни вибухла пожежа при вул Жовківській у Львові в млині. Пожарній сторожі удалося погасити пожежу на протязі 2 годин. Причиною нещастя була необережність робітників, які курили папіроси в млині.

— **Украдена княжна.** У варшавського князя Х. явився одного дня молодий кавалер з просьбою о руку його дочки. Коли родичі на це не згодилися, залюблений Дон-Жуан викрав у ночи княжну з дому і зник разом із нею. Поліції удалося винайти молоду пару і арештувати. При арештованню новоженець стріляв з револьвера до поліції. Слідство виявило, що новоженець називається Хмельніцкі, що серце княжної зєднав собі, представившись її майором армії Галлера і власником міліонів долярів в Америці. Дальше поліція довідалася, що Хмельніцкі в дійсности є бідним капралем польської армії. Молоду княжну віддано під опіку родичів а Дон Жуана до тюрми.

— **Довжникам, які побрали векслеві позички в часі безробіття в 1919. р.** пригадується ще раз, що зараз в перших днях серпня ц. р. вноситься до Суду дальшу серію позвів. — Хто заплатить довг зараз по першім серпня ц. р., (в касі Земельного Банку Гіпотечного у Львові вул. Підвалє 7.) може ще охоронитись перед так непропорціонально великими коштами, які вже понесли довжники, котрих мусілося вже запізвати. — Проситься П. Т. Читачів, щоби звернули увагу інтересованих на отсю пригадку в цілі запобіження злишним а так великим коштам, які знова спадуть на довжників. 3—1

— **Спішіть** з направою футер тепер через літо та нові замовляйте в українській фірмі Карпяка у Львові вул. Куркова 11 а. 132 1—10

ЖЕРТВИ

Просвітно орґанізаційний фонд Тов-а „Просвіти".

213) Тома Стебницький, Тернопіль 2000; 214) Михайло Хамула Глиняни 1000, кличе: Василя Тимняка с. Стефана на 1000, Михайла Тимняка с. Стефана на 1000, Михайла Бородчака, Михайла Кулицького, Михайла Шульга с. Івана, Стефана Гарбуза молодш. всіх чотирох по 2000, всі міщани і власт. реальности в Глинянах; 215) Володимир Мацєх, Сівка войнилівська 1000, кличе: Василя Кравця учителя, Дуброва п. Войнилів, Гриця Лотоцького учит. Должки п. Войнилів, о. Волод. Яновича пароха в Луці п. Букачівці; 216) Йоан Помірко, Замарстинів вул. Львівська ч. 61 1000, кличе: Будзиновського, упр. школи Бортятин, о. Малика пароха Бортятин п Судова Вишня, Рудольфа Полянського Замарстинів, Річна ч. 5.; 217) Михайло Свідерський Замарстинів 1000, кличе: Павла Пригоду, Михайла Сокальського, І. Чорнія всі з Замарстинова; 218) Микола Марчук, дир. пов. Союза коопер. в Заболотові 1000, кличе: о. Івана Сенчука пароха з Рудник, о. Новицького пароха з Олешкова, Семена Шлемкова упр. шк. з Рудник пов. Снятин; 219) Волод. Тимцюрак Станиславів 1000, кличе: д-ра Вол, Лужецького адв. Стрий, Вінк. Миклашевича суддя Кулуш, о. Евгена Венгриновича пароха Сіхів. п. Соколів коло Стрия; 220) Кирило Малицький Щирець 1000, кличе: членів Ради надзірн. і Директорів Тов-а кредитового „Взаїмна поміч учительська; 221) о. шамбелян Степан Городецький Вербилівка 2000, кличе: о. Омеляна Дудровича Яблонів, о. Степана Лежогубського Свистільники, о. Евгена Вітошинського Чесники; 222) Михайло Лебедь Стрілиська нові 1000, кличе: Данила Липу, Данила Греха, Михайла Гельнера коваля, всі Стрілиська нові; 223) о. Іван Брикович Кривеньке 1000, кличе: Дмитра Миколаєвича і Івана Червоняка з Кривенького; 224) Волод. Масляк Львів 1000, кличе: Олю Носковську, Місю Калужняцьку обі в Сороках к. Бучача, Стефу Щирбову в Яворові; 225) радник Мочульський Львів 1000.

На коляду для українських культурних і гуман. Інституцій

в Союзі Кредитовім зложили в січни: Дідицький Ол. нот. Войнилів 30.000, село Соколівка повіт Бібрка 5785, О. Пеленський за громаду Лисятичі 20.000, Гром. Виктрів 6850, Сівка войнилівська (колядники) 20.000, Сівка войнилівська стов. „Згода" 2000, Гром. Карів п. Угнів 7000, Тов. „Сокіл" Лисятичі 12.000, о. Винницький Залізці 12.000. Зубик Ілько Лещатів 6500, Ом. Гавришко Урмань 5000, о. Вол. Янович Лука 4.740, о. Іполіт Погорецький Велдіж 4.650, Кружок колядників в Морозовичах 4000, Аматорський Кружок в Первятичах 3550, Читальня „Просвіти" в Тростянци 3.400, Чит. „Просвіти" в Велдіжи 3000, Ком. церковний в Стаях 2500, Береги 2000, Церковний хор Корчів 1100, Зятик Осип суддя в Солотвині 700; в лютім: Максимович Винники 1500, Карапета Винники 1000, Жіноча громада Українське Касино в Дрогобичи 1500, о. Тимчук Ів. Беньова 1500, Брацтво церк. в Долпотові 2000, о. Колодій С. в Коростені 4000, о. Пилипчак Андрій Росохач 7600, Чит. „Просвіти" в Нижневі 7641, Стеблецький Стахій суддя в Чорткові 9000, Чит. „Просвіти" Ліско 9615, Чит. „Просвіти" Ліско з коляди 20.000, Уряд парох. Губичі 30.000; в марті: Банковський Сп. у Львові 10.000; в квітни: Галан Степан 4000; в маю: Ю. і А. Криськи уч. Репедь 400, Уряд пар. Обертин 1400, Стеблецький Стахій суддя в Чорткові 5000, о. Саврій Петро Вербовець 5950, о. Данилович Алек в Бібрці 8709.

Голодній Україні

Судові службовики у Львові: по 1000: Галушка Д., Дмитришин М., Майко А., Різник І., Линько Я., Мицяк С., Гучко І.; по 500: Бобецький К., Кудшковя М., Дубецький М., Маркевич О., Шевчик С., Олійник М.

Краєвий Союз Ревізийний у Львові: 3000 Филипович І.; по 1500: Ольховий В., Капуста М., Федак І., Стернюк І.; по 1000: Лужняк С., Гаврилко С., Боднар М., Туран С.; 500 Степанович С

ЖІНОЧИЙ ВІСТНИК.

Народне мистецтво і жінка.

„Хтось сказав, що вид бельведерського Апольона або образу Рафаеля робить його ліпшим“, так пише в своїй книжці, відомий французький політик Бенямін Констан. „Справді приглядатися красі всякого рода спричинює, що ми відчуваємо, що досконалість більше значить, ніж ми, і ся свідомість розбуджує в нас безкорисність і збуджує самопосвяту, які є джерелом кождої чесноти. Щоб не було причиною зворушення, то воно робить, що наша кров скорше кружляє, приносить нам певне задоволення, розуміння свого буття, скріплює наші сили і збільшує охоту до великодушности, хоробрости і співчуття“.

„Хто відчув колинебудь до глибини якийсь мистецький твір, сей знає, що мистецтво є важним засобом виховання з глибоким і певним успіхом. Від найдавнійших часів, які списала історія, було мистецтво рівнож як релігія найбільш рухливою силою в життю одиниці і народів, о скільки ходить о правдиве життя —відрізняючи чисто фізіольогічно-звіряче— о се життя, що містить в собі майбутність і розвій: свідомий, духовий рух до знаної і пожаданої мети. Великою виховательною людства і навчителькою моралі було мистецтво від часу повстання нації. Йому покланялися народи, на нього гляділи з трепетом серця і не відриваючи очей, як діти слухаючи бабусиної казки, щоб дізнатися про се, що до більшого росту видвигає їх душі. Святий огонь, в якім все запалювалася людська велич і доброта, всі надії та приречення міцніли. В творах мистців переходило воно з роду в рід, ясніючи весело, вагріваючи. Чим лекший був доступ до мистецтва, тим більше ріжнороднійше, щасливійше розвивалася одиниця і суспільність. Над сим повинен застановитися кождий, що ставить собі за задачу людський добробут: державний муж, священик і навчитель; головнож сей, хто виховує молодь“, отже поперед всього жінка додамо ми від себе до сих слів знаної австрійської письменниці Гелени Шой-Ріс. (Wege zur Menschenerziehung).

Українська жінка може підсвідомо розуміла вагу мистецтва в життю нації, і вона була головним діяльним чинником нашого народнього мистецтва чи то як творець, чи то плекаючи його.

В кованих, різьблених або мальованих скринях хоронила з роду в рід, розпадаючіся від старости, рушники, плахти, килими, щоби при вільній хвилині відшити, відгаптувати або відіткати дивні приблідлі взори. В її метких руках відроджувалися наново сі старинні забутки, радуючи очі й серце тонкістю рисунку і красою барв, загріваючи до творення чогось нового, навіяного споминами кращої минувшини.

Фабричний промисл і сіра буденщина-дешевизна стали найбільшим ворогом жіночого домашнього промислу. Здавалося, що він починає занепадати. Гурток жінок, обєднаний в промислово торговельній секції „Союза Українок“, з трівогою звернув на се увагу. Порішено заложити кооператив „Українське Народнє Мистецтво“. Про економічні сторони сього нового жіночого підприємства напишемо иншим разом.

Про жіночі [illegible].

„Що ви зробили з жінки?... Ніде я не прочитав „Нехай твоя жінка остане дурною“ або: „Старайся, щоби твої діточки не мали бажання знання“. Але написано ж: „Жінки, будьте піддані своїм чоловікам.“ Стоїть-жеж написано, щоб жінки підчинялися. Як далеко? Де границя? Се не написано, про границю не говориться. Апостол залишив се дискреції мужчин...

Жадання мужчин під тим оглядом доказує вже, що їх жадання безпідставні. Щоб панувати на полі моралі, требаб почати мати зрозуміння для справедливости, а сеж несправедливо жінку як таку ставити низче кождого мужчини. Подумайте тільки: Корнелія, Сафо, Шарльота Кордей, де Стаель, Бічер-Стов низче першого ліпшого дурного хлопця!

А хтож тоді має панувати? Відповідь дуже проста: не треба панувати.

Добре. Але хтож має мати найбільші впливи?

Щож... той, хто на них заслугує.

Ще раз добре, але... хто на них заслугує?

Хто вище розвинений як людина.“

Сих кілька слів про становище жінки писані більш пятьдесять літ тому назад голяндським письменником Мультатулі на заході стали вже архаїчні, — в нас не зовсім, тому ми їх передруковали як пригадку.

З життя Тов. Союз Українок.

Дрогобич. „Жіноча Громада“ пожертвувала на голодуючих 100.000 мп., крім того входять до повітового комітету члени виділу. Ще з кінцем мая ухвалено було занятися дітьми емігрантів і вислано письмо о присилку дванацять дітей на цілковите удержання аж до часу поліпшення обставин. Троє дітей, круглих сиріт, буде приміщених в місцевій „Захоронці“, а инші розміститься по родинах, яких обовязком буде виховувати і посилати діти до школи. З початком червня заложено промислову секцію, якої ціллю є вести курси шиття, крою, роблення квітів і капелюхів. Секція та розвинула вже свою діяльність, придбала 6 машин до шиття, а на днях розпічнеться курс шиття і крою. Товариством зібрано більшу суму на жіночу пресу. Як видно, праця „Жіночої Громади“ в Дрогобичи розвивається і безперечно приведе до блискучих результатів.

Лука коло Самбора. Тут зорганізовано філію „Союза Українок“, яка вже приступила до роботи. Намічається закласти бурсу для бідних дітей і діточий садок. Вся молодь, розуміючи вагу моменту, горнеться до новооснованого Товариства і віддає весь вільний час корисній роботі на селі. На останніх зборах Тов. „Просвіта“ ввійшла до виділу як представниця філії „Союза Українок“ п. Терлецька, яка як народня учителька, розуміє культурно-освітну справу. Перед новозаснованою філією отвирається багато шляхів служити національній і жіночій справі, а коли є добра воля, то і на успіхи не треба буде довго ждати.

З міжнародного жіночого руху.

Австралія. Австралійські жіночі організації вже від давна домагаються, щоби в склад офіціяльного представництва від австралійської домінії до Ліги Націй входила також відпоручниця австралійських жінок. В тій цілі вислана була австралійськими жінками до премієра Австралії окрема жіноча депутація, яка поставила до правительства слідуюче домагання: Австралія повинна бути репрезентована на Лізі Націй трьома делеґатами; найменче оден із цих делеґатів має бути жінка, австралійська громадянка. Премієр обіцяв піддати це домагання під наради кабінету і сам голосувати за позитивним його вирішенням.

Індії. В области Паона в середущій Індії, в санаторії біля міста Кедгаон, померла недавно одна з найвизначніщих індійських жінок: Пандіта Рамабай. Вона була першою індійською жінкою, яка 30 літ тому під впливом европейських гасел про вселюдську рівноправність кинула між індійські жінки клич боротьби за висвободження жінки з важких пут традиційної і кастової неволі. В останніх літах вона жила виключно тільки для своїх учениць, котрі тисячами віздилися до „школи-садку“ своєї провідниці.

Вступайте в члени жіночої і промислової кооперативи

„Українське Народне Мистецтво“

у Львові.

Уділ 1 03 (тисячу мар.) вписове 100 (сто)

Адреса: Руська ч 3, Ем. Стернюкова.

Студенти одн. торгов. курсу Львів. 1500 Яртимець Василь, 1000: Дичковський Р., Якимів Е.; по 500: Попович С., Окпиш Б., Драгомірецька М., Пеленська А., Козланюк М., Даниловичівна І., Батогівна П., Маровиківна М., Букшований Дз., Баричківна О., Баричківна І., Галяревич Ю.; по 400: Опарівна М., Ільницька О., Гладкий П.; по 300: Кульчицький С., Кузьма М.; 210 Постолюк П.; по 200: Байгерт В., Тиктор І., Кудрик В., Онуферко В., Трофемяк О., Нанаси Ю., Никофорів Ю.; 134.200 Комітет Тустановець через Шипайла С., 110.700 о. Качмарський Є. — Славсько (зб.), 71.000 Каратницький С. суддя Кути, 16.000 Чит. „Просвіта“ Бусовиська, 9.350 Цебрик І., Лазор — Лужок горішн., 1000 Войтечко М.; по 500: Нечепорівна М., Журавецький О., Гарасюк А., Хомяк Т., Кулінська П.; 400 Щур І.; по 300: Близняк А., Собечко С., Тимцюрак М.; по 200: Патинко К., Бідак А.; по 100: Н. Н., Н. Н., Голубко А.

С. Медуха коло Галича. 2000 Максимюк П.; по 1000: Цівка М., Зіник В.; по 500: Вітовський Ю., Ярицький І., Цівка А., Ярицький Т., Вітовський Д., Леник А.. Ступницький П., Вітовський М., Ярицька П., Варнава М.; по 400: Шифурко Т., Вітовський І.; по 300: Ярицький О., Щуцький Н., Багрій В., Вітовський Я; 250 Кловак А.; по 200: Зіник Г., Цівка В, Дупак В., Кучма К., Любий Н., Багрій М., Рудий А., Вітовський В.; по 150: Цівка А., Дармороз Д.; 140 Зіник М.; по 100: Чорний Г., Вітовський А., Слободзян І., Ромашко Г., Слободзян Г., Чорний Д., Вітовський П., Почко С., Ярицька П., Ярицький Л., Цівка М.. Шандалович В., Савяк М., Дрибуленда Г., Савяк М. син К., Джанджалас Л., Слободзян О., Вітовський С., Цівка І., Бурштинський Д., Качмар Г., Мочко М., Савяк А., Ярицький М., Дармороз Д., Сухацький І., Джанджалас М., Вітовська М., Вітовський М., Жовкевич М., Кучма А., Перепічка Л.

С. Добротвір. 3.735 с. Добротвір, 3.360 в Забужу і Воротній, 760 в Рокитах.

С. Долина. 5000 с. Долина, 3.700 на Рогаллю, Мусіях, Майках, 500 І. Любай, 945 о. В. Матвієнко.

Камінка струм. 20.000 надіслано через голов. Коміт. пов. М. Цегельського на Оболоні і Кривулянці через Т. Гродзіцького і І. Скопляка; 17.270 в місті через Максимовича і С. Косаревича; 10.219 на Забужу, через М. Шкробота і М. Літвіна; 6.250 на передміст. Белзькім через Гр. Лащукевича і М. Песлюка; 6.690 на львівськ. передм. через В. Лиска і В. Затхася; 1.400 на Забужу через п. В. Різника і І. Журили. В збіжжі 938½ кг.

Копичинці. 5000 д-р В Левицький, 3000 С. Сафіян; по 2000: К. Козоріс, Барбарин; по 1000: О. Денисюк зі Бжесок, С. Черниш, Д. Шпунярський, Я. Богачевський, Ф. Черниш, П. Клизуб, П. Стадник, Мартиневич, П. Шпікула, Садовський З., М. Гізяк, Садовський З.; по 500: В. Старожинський, М. Базник, П. Галяк, Н. Шпікула, П. Гусак, П. Черниш, К. Гусак, Пендзівол Ів., О Зеленецький, К. Клизуб, Клим Дмитро, Стельмащук Олек., С. Бріль, С. Хоростківський, М. Бойко; по 400: П. Єлиїв, М. Бульчак, Ів. Волошин; по 200: Н. Опир, П. Клизуб, Ів. Черниш, М. Черниш, Гн. Шпунярський, Клим Петро, Я. Нарадка, В. Кобилянський, Л. Войтин, В Бульчак, Д. Шпак, В. Демчук, Хрещевська, Г. Козоріс, П. Дусан; по 100: Н. Ваврушка, Крижанівський, П. Шпунярська, Д. Нарадка, Клим Гарасим, Д. Шовда, Демчук, Побігущий, В. Іванків, Д. Гусак, Шустер Петро, Л. Палій, О. Бульчак, О. Черниш, М. Шолдра, Ів. Келизуб, Р. Прощишин, Ів. Михальський, П. Лаврушка, Ів. Марак, Остафійчук, Клизуб, А. Клизуб, Д. Клизуб, Н. Шпікула, Я. Шпікула, Хоростківська М., К. Козоріс, Т. Світельська, А. Чорний; 34.000 с. Чабарівка (збірка), 15.000 с. Кривеньке (збірка), 4000 с. Целіїв (збірка) і 226 кг. збіжжа. В збіжжу с. Мишківці 312 кг. По 1000: о. В. Клос, Ів. Вертипорох, Л. Говзанський; по 500: о. М. Гірняк, Г. Цюпка, С. Бимкевич, М. Гірнякова, С. Клосова, Л. Лащукевич, Гр. Алиськевич, Алиськевичева, К. Кардашева, Лянцевова; 300 Н. Шарамечівна; по 200: О. Пиріжок, Гр. Балко, Робак; по 100: Волошин, А. Гупало, В. Олійник, І. Ціна, С. Романів.

НАДІСЛАНЕ.

На численні запити, повідомляю, що мої

Маґазини мужеської і :: діточої конфекції ::

які містилися перед війною при вул. Ягайлонській, містяться тепер при ВУЛ. ТРИБУНАЛЬСЬКІЙ 6.

XX 1—1 **ЙОСИФ КЕРНЕР**

Присилайте передплату!

ОПОВІСТКИ.

Повідомляється П. Т. Членів, що в неділю дня 6. серпня 1922 о год. 12 тій в полудне відбудеться в Міщанськім Брацтві виклад директора Магаляса. — *Виділ.* 242 1—1

Оповістка. По селах і містах Східної Галичини малопольські експозитури польської Дирекції обезпечень у Варшаві неправно і протизаконно втягають населення до примусової асекурації.

Виясняємо, що розпорядком Міністерства Скарбу з 29. червня 1922 примус асекураційний на терені Східної Галичини здержаний до часу, поки не будуть переведені вибори до Ради Надзірної. До того часу не вільно експозитурам польської Дирекції обезпечень заключати примусових обезпечень, ані втягати до тої роботи урядів громадських чи поліції. За те селянам вільно обезпечати своє майно, де їм захочеться. Не треба й пригадувати, що національним обовязком кождого Українця, що має ще необезпечені будинки, негайно обезпечити їх у свойому Товаристві взаїмних обезпечень „Дністер“ у Львові, заки примус стане і у нас обовязувати, бо тоді було би вже за пізно. — *Дирекція Тов-а взаїм. обезпечень „ДНІСТЕР“.* І. 2—3

Хемічні Заведення „LAOKOON“
сп. з обм. пор. у Львові, Ліндого 6.
поручають
1. **Nervosan** одиноке средство проти нервових болів, перестарілого ревматизму, перестуди і т. п.
2. **Vitosan** мінеральний бальзам, певне средство проти всіляких хоріб жолудка, корчів, при браку апетиту, недокревности, бігунці і т. п.
В кождій аптиці до набуття! 1858 6—6 **В кождій аптиці до набуття!**

Звідомлення. Знана Реставрація **ВІЛЬГЕЛЬМА ГЕРМАНА** при вул. На Блонє ч. 2, звідомляє отсим, що по цілковитім відновленню і з комфортом урядженім льокалю на ново відкрита з днем 15-го липня ц. р. та поручає добірну кухню як також всякого рода напитки, а то: експортове темне і ясне пиво, найлутші вина, лікери і т. п. — Поручається й на дальше Вп. П. Т. Публиці

З поважанням
ВІЛЬГЕЛЬМ ГЕРМАН
236 2—3 **ЛЬВІВ, ВУЛ. НА БЛОНЄ Ч. 2.**

Жертва. М'сто вінця на домовину мойого сина-одинака Омеляна Гузара, професора ґімн. реяльної в Перемишлянах. складаю на: „Рідну Школу“ мкп. 5,000, Українських Інвалідів 5.000, Голодну Україну 5.000, Пресовий фонд 5000.— *Осип Гузар.* 1—1

Дрібні оголошення.

ЦЕГОЛЬНІ, вапнярки, ґіпсярні будує інжинір-механік ПАВЛО ДУРБАК Львів, Чарнецького ч. 26 XXIV 1—1

Д-Р ПРАВ, концепієнт адвокатський пошукує товаришки життя. Вимоги: найдальше 25 рік життя, врода і посаг. Зголошення враз з фотоґрафіями, за зворот котрих як і за дискрецію ручиться словом, до Адміністрації під „Альфа“. 241 1—1

ОСОБА інтеліґентна в середнім віці обійме самостійну управу дому у священика. Розумієся добре на господарці. Адреса: Приходство Григорів, п. Журавно Новосілці. 243 1—1

ПОШУКУЮ учительки до 2 дівчаток з другої кляси нормальної від 1. вересня. о. Юрій Боднар, Баличі підгірні п. Соколів ad Стрий. 240 1—2

ПОШУКУЄТЬСЯ від 1. вересня спосібної учительки (укінч. семінаристки або учительки без посади) до учениць II і III. р. учит. семін. Мешкання і харч. Зголошення з условинами слати на адресу: о. Яків Яхно, парох, Залокоть п. Підбуж 223 3—4

ПОШУКУЮ СПІЛЬНИКА до зреалізовання двох, якраз опатентованих, дуже практичних і легких до введення в життя винаходів (австр. патент ч. 85635, нім. ч. 357.002. польс. ad ч. 2699 і т. д.) з тим, що цей або перейме від мене всі мої патентові права в цілости платячи мені 60 прц. усталеної безсторонними знавцями вартости патентів або займеся продажю (посередниченням) за 20 прц. зиску — при чому одначе повинен буде здепонувати ґаранційну кавцію в висоті після умови. Ласкаві зголошення на адресу: Інж. З. Горвицький, Rai. Libusza, p. Zagórzany. 185 4—4

ПОТРІБНИЙ вправний а солідний інструктор для учениць V. кл. ґімн. III. кл. ґімн. Услівя після умови. Зголошуватись: д-р Корнило Троян, Девятники, п. Вибранівка. 220 2—3

ПОТРІБНА УЧИТЕЛЬКА, щоб приготовила дівчинку до I. кл. ґімн. і дальше учила. Вимагається гри на фортепяні. о. Семен Гребенюк, Білівці п. Козачівка. 213 4—4

ФОРТЕПЯНИ і пянїна настроєння, репарація, оцінка, купівля, продаж. Замовлення до Адміністрації Гром. Вістника під „Строітель Б.“ 175 3—3

СОЛІДНИЙ інструктор прийме лекцію зі всіх кляс. Точні услівя проситься подати: Сидорович, правник, Ушня п. Сасів. 118 3—3

ТОКАРНІ, Стругачки, Вертячки, Гиблярки, Тасьмові пили, Циркулярки, Кружляки, Вінди, Трансмісії, Паси поручає „Пільот“, Львів Баторого 4. 1277б) 0—30

ПРИСИЛАЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ!

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

СПЕЦІЯЛІСТ СКІРНИХ І ВЕНЕР. НЕДУГ
Д-р Н. Ґольдштайн
б. елєв від. і берн. клінік ординує для жінок 10—12, для мущин 2—5 **ЛЬВІВ, вул. КРАШЕВСЬКОГО 3.** 155 6—18

НЕ ТРЕБА ЇХАТИ ДО ЛЬВОВА на закупна!!!
Засїчене зерно це велика втрата для господарів! — Готовіть чисте зерно під осінні засіви і замовляйте зараз у фірми
А. ОКПИШ і С-ка
ЛЬВІВ, ВУЛ. ОСОЛІНСЬКИХ Ч. 15.
БАЙЦУ ПРОТИ СНІТІЮ („успулюм“ знаменитий заграничний виріб), пачка на пів кірця зерна коштує з оплатою почти Мп. 700. — СИНИЙ КАМІНЬ оден кґ. оплатно Мп. 1200 — Всякі товари і артикули потрібні в домашньому господарстві висилаємо на замовлення оборотною почтою. Приймаємо замовлення на томасівку і суперфосфат також поодинокими міхами, та ваґоново каініт. — РІПА СТЕРНІВКА XXIV ціна торгова (около 4000 за кґ.) 2-4

Інж. архитект **Лев Левинський**
упов. будівничий, судово заприс. технічний знаток
ЛЬВІВ, СОДОВА 3, бічна Потоцького, КАЛУШ, Долинська.
Бюро для архітектури і ужиткового будівництва Виконує пляни, кошторисы, бере в підприємство нові будови і реконструкції церков, шкіл, мешкальних і промислових домів. 189 3—6

ШЕВСЬКА РОБІТНЯ
— СОЮЗА УКРАЇНСЬКИХ ІНВАЛІДІВ —
прийме сейчас вправного
шевського чеботаря і шкіровача
під добрими услівями. Зголошення з документами в Союзі Українських Інвалідів, Львів, вул. Руська 3, II. між 9—2 год. XXI 3—6

Комната до снідань і реставрація
:: ЛУКИ ВОРОНЯКА ::
У ЛЬВОВІ, РИНОК Ч 39
поручає П. Т. дешеву і смачну кухню, зимні і горячі перекуски. Отворена до 11. год в ночі. XXIII 2—2

:: До продажі ::
ВІЗ господарський з півшорками, як також залізні брони, плуг і культиватор 5-зубний на 3-ьох колесах як також і товстий тучений вепр. — Близші інформації: Рушникарська Робітня Станислава КОПЧИНСЬКОГО Львів, площа Бернардинська ч. 3. 239 1—2

Бальки, крокви, дошки, бруси ваґоново і сейчас на замовлення доставляє під корисними услівями —
Спілка „Мельма“
176в **ЛЬВІВ, Зибликевича 24.** 1—1

Ираєве Товариство кредитове
(давнійше „Т-во урядників і священиків“)
у Львові, вулиця Домініканська ч. 11.
(власний дім)
дає ПОЗИЧКИ на гіпотеку і на векслі, приймає **ВКЛАДКИ** на
12%
більші суми на вищі відсотки після умови.
Вкладки забезпечені більшекратно майном Товариства. 1436) 4—5

КІНОТЕАТРИ
КОПЕРНИК і МАРУСЕНЬКА
висвітлюють від середи 2. серпня 1922. р. найкращу драму явищ і чудес п. з.
„БОЖЕВІЛЬНІ ОПОВІДАННЯ“.
Прольоґ і 5 віддільних оригінальних одноактівок. I. Дія „З'ЯВА“ А. Гайного, II. дія „ТАЄМНИЧА ДОЛОНЯ“ Роберта Лібмана, III. дія „ЧОРНИЙ КІТ“ після Едгара По, IV. дія „КРУЖОК САМОВБИЙНИКІВ“ Стефензона, V. дія „ЗАВАДІЯКА“ Ришарда Освальда.
— В головних ролях РАЙНГОЛЬД ШИНЦЕЛЬ, РИШАРД ОСВАЛЬД, — КОНРАД ВАЙДТ.

Ширіть наш часопис!

Урядово уповноважнене до парцеляції одиноке українське
ПАРЦЕЛЯЦІЙНЕ ТОВАРИСТВО
„ЗЕМЛЯ“
стов. зар. з обм. порукою
у ЛЬВОВІ, Ринок 43,
ч. телеф. 533.
переводить парцеляції і приймає вкладки до обороту на 10% і висше після умови. 724 1—?

На час ферій від 1. до 20. серпня будуть наші робітні суконь і білля цілком замкнені, а канцелярія і склеп отворені лише від 8—1 год. в пол., що П. Т. Гостям подає
ЖІН. СПІЛКА
„ТРУД“
XV 2—2 **ЛЬВІВ, РИНОК 39,** (вл. дім.)

Білянс за рік 1921.

Госп.-споживчої Спілки „ХЛІБОРОБ“
кооп. з обм. пор. в ВЕРБОВІ.
Членів 200.

Членські уділи	116.939·24
Резервовий фонд	4.718·95
Спеціяльна резерва страт	105·—
	Мп. 121.763·19

РАХУНОК ЗИСКІВ і СТРАТ:

Виплачені відсотки		224·48
Кошти звідування		21.625·—
Зиск з товарів	42.101	
	До білянсу Мп.	20 751·57

ЗИСК РОЗДІЛЕНО:

На будову власного дому	11.500
Фонд резервовий	5.000
Спеціяльна резерва страт	3 751·52
Разом Мп.	20.251·62

224 1—1

Рахункові замкнення „Народної Торговлі“

реєстр. стоваришення з обмеж. пор. у Львові

з днем 30. VI. 1921, за діловий рік 1920/21, приняті до відома Звичайними Загальними Зборами членів „Н. Т.“ дня 30. VI. 1922.

1) Білянс (в Мп.)

Чинний стан:		Довжний стан:	
Готівка	1.906.931·49	Уділи	464 356·71
Льокації в Банках	2,951.408·78	Резервовий фонд	61.641·28
Цінні папери	33.982·20	Фонди на покриття страт	160.000·—
Недвижимости	4 9.000·—	Щадничі вкладки	3,001.876·75
Товар по ціні закупна	22,245.024·—	Банковий кредит	14,631.406·95
Движимости	100·—	Вірителі	9,168.306·10
Претенсія до воєн. відшк.	359.613·76	Довги на недвижимостях	77.066·13
		Пенсійний фонд	50 000·—
		Непіднята дивіденда	10.894·57
		Зиск за рік 1920/21	280.511·66
	27,906.060·13		27,906.060·13

2) Зиски і страти (в Мп)

Зиски:		Страти:	
З Рк. Скончта і % від льокацій	175.587·48	З Рк. коштів заряду	4,340 983·27
З Рк. товару	5,674.088·03	З Рк коштів зар. недвиж.	107.975·16
З Рк. доход. недвиж.	144.002·05	З Рк. % від довг. гіп.	3.658·05
		З Рк. % щад. вкл. і Бк. кр.	1,250·699·42
		З Рк. умор. нед. і движ.	9.850.—
		Зиск	280·511·66
	5,993.677·56		5,993.677·56

Рішенням звичайних Загальних Зборів розділено зиск за діловий р. 1920/22. слідуючо:
на дивіденду Мп. 46.435, на фонд резервовий Мп 100 000, на добродійні, культурні і просвітні цілі решту чистого зиску т. є Мп 134.076·66.

VII 1—1 *УПРАВА.*

Білянс за р. 1921.

Т-ва „НАРОДНИЙ ДІМ“ в Мостисках тов. зар. з обм. порукою

		Мп. фен.
Число членів	2243.	
Фонд резервовий		11.463·47
Спеціяльна резерва страт		2.412·74
Уділи членів		109.686·26
	Разом	123.562·47

Рахунок зисків і страт:

Зиски	127.887·22	
Страти на адміністрацію		124.884·34
Чистий зиск		3.002·88
	127 887·22	127 887·22

Чистий зиск в квоті 3.002·88 Мп. поділено:

10% до фонду резервового	302 Мп. 88 ф.
До спеціяльної резерви страт на позичках	2.700 „ —
	3.002 Мп. 88 ф.

238 1—1 *ДИРЕКЦІЯ.*

Видає і за редакцію відповідає Олекса Кузьма
З друкарні Спілки „Діло“

БІБЛІОТЕКА УНІВЕРСИТЕТСКА КУЛ